

ПОЛОЖЕННЯ

**Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та
якості вищої освіти
(система внутрішнього забезпечення якості)**

Затверджено
Вченою радою
Дніпропетровської
академії музики ім.М. Глінки
Протокол № 7
від «30» березня 2016р.

Голова Вченої ради, ректор
Ю.М. Новіков

Дніпропетровськ 2016

1. Загальні положення

1.1. Це положення розроблено відповідно ст. 16 Закону України " Про вищу освіту" та регламентує систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) в Дніпропетровській академії музики ім. М. Глінки (далі - Академія).

1.2. Згідно із Законом України «Про вищу освіту» система внутрішнього забезпечення якості передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- інших процедур і заходів.

2. Принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти

2.1. Систему забезпечення якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) розроблена згідно із принципами:

- відповідності європейським та національним стандартам якості вищої освіти;
- автономії вищого навчального закладу, який несе відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- органічне поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності;
- відкритості та доступності інформації на всіх етапах забезпечення якості;
- безперервності освіти, яка відкриває можливість для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки,
- нероздільності навчання і виховання, що полягає в їх органічному поєднанні;

- варіативності освіти, що передбачає запровадження варіативного компоненту змісту освіти, диференціацію та індивідуалізацію освітнього процесу.

2.2. Система забезпечення якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) передбачає процедури:

- здійснення на високому рівні освітньої діяльності, яка відповідає стандартам якості вищої освіти, забезпечує здобуття особами вищої освіти відповідного ступеня за обраною спеціальністю;
- створення необхідних умов для реалізації учасників освітнього процесу їхніх здібностей і талантів;
- збереження естетичних норм життя, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства;
- провадження наукової, творчої, мистецької, культурно-виховної діяльності, забезпечення культурного та духовного розвитку;
- налагодження міжнародних зв'язків в галузі освіти, науки, культури і мистецтва;
- вивчення попиту на спеціальність "Музичне мистецтво" на ринку праці та сприяння працевлаштуванню випускників;
- формування інноваційного освітньо-виховного середовища;
- впровадження новітніх технологій для підвищення якості вищої освіти,
- оприлюднення на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб інформації про реалізацію своїх прав і виконання зобов'язань;
- участь у національних та міжнародних рейтингових дослідженнях вищих навчальних закладів.

3. Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм

3.1. Забезпечення високої якості професійної підготовки фахівців в Академії передбачає здійснення процедур затвердження, періодичного перегляду та моніторингу освітніх програм підготовки фахівців за різними ступенями та освітньо-кваліфікаційними рівнями.

3.2. На підставі ліцензії Міністерства освіти і науки України з надання освітніх послуг, пов'язаних з одержанням вищої освіти, Академія здійснює підготовку фахівців за ступенем бакалавра (денна та заочна форма навчання), за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліст (денна форма навчання), для структурного підрозділу "Музичний коледж" за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодший спеціаліст (денна форма навчання) за спеціальністю, зазначеною у ліцензії.

3.3. Освітня (освітньо-професійна) програма має відповідати вимогам стандарту вищої освіти. Освітні програми зі спеціальності «Музичне мистецтво» розроблені відповідно до галузевих стандартів вищої освіти України за різними ступенями та освітньо-кваліфікаційними рівнями.

В освітніх програмах визначаються вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і

логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ECTS, необхідних для виконання цієї програми, а також очікуванні результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти. В освітніх програмах передбачено вивчення як нормативних, так і вибіркових дисциплін.

3.4. На підставі освітньої (освітньо-професійної) програми розробляється навчальний план. Навчальний план є нормативним документом, який визначає зміст навчання та регламентує організацію освітнього процесу. Навчальний план складається окремо для кожної спеціалізації та за кожною формою навчання (в тому числі навчання зі скороченим терміном навчання).

Згідно до Закону України "Про вищу освіту" підвищується значення самостійної роботи студентів. Вибіркова частина змісту освіти становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ECTS, передбачених для даного рівня вищої освіти.

3.5. Навчальні програми з дисциплін розробляються кафедрами та предметно-цикловими комісіями згідно з вимогами відповідних освітніх програм підготовки фахівців.

3.6. Відбувається постійна робота над вдосконаленням та адаптацією освітніх програм, підвищенням якості вищої освіти у відповідності до сучасних вимог та потреб суспільства.

4. Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті

4.1. Оцінювання здобувачів вищої освіти

4.1.1. Оцінювання здобувачів вищої освіти є одним з важливих елементів якості вищої освіти. Результати оцінювання відображають ефективність організації процесу навчання. Якість підготовки випускників відображає здатність задовольняти, відповідно до соціальних норм, суспільні вимоги до виконання майбутніх соціально-професійних ролей.

4.1.2. Для оцінювання рівня знань, умінь і навичок, професійних, світоглядних та інших особистих якостей здобувачів вищої освіти використовуються засоби діагностики якості вищої освіти, які застосовуються на атестації. Вимоги до засобів діагностики при проведенні атестації здобувачів вищої освіти орієнтуються на рівень сформованості професійних компетентностей, що визначені у освітньо-кваліфікаційній характеристиці підготовки фахівців за відповідним ступенем та освітньо-кваліфікаційним рівнем.

4.1.3. Формою атестації у Дніпропетровській академії музики ім. М.Глінки є екзамен, комплексний екзамен, захист дипломної роботи.

4.1.4. Діагностика якості підготовки фахівців здійснюється екзаменаційною комісією під час атестації в терміни, передбачені навчальними планами зі спеціальності згідно із Положенням про екзаменаційну комісію.

Положення про екзаменаційну комісію у Дніпропетровській академії музики ім. М. Глінки регламентує:

- завдання екзаменаційної комісії;
- склад та розклад роботи екзаменаційної комісії;
- процедуру роботи екзаменаційної комісії;
- підведення підсумків екзаменаційної комісії по атестації здобувачів вищої освіти.

4.2. Оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається згідно із Положенням про систему рейтингового оцінювання знань і вмінь студентів Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

Система рейтингового оцінювання запроваджена з метою покращення функціональних характеристик освітнього процесу, а саме: підвищення зацікавленості здобувачів вищої освіти до освітнього процесу, стимулювання їх систематичної та самостійної роботи, підвищення об'єктивності оцінки знань та вмінь, відповідальність за результати навчання.

Система рейтингового оцінювання формується на засадах накопичення рейтингових балів за різноманітну навчальну діяльність студента за певний період навчання.

4.3. Контроль за якістю знань відбувається згідно із Положенням про критерії оцінювання знань і вмінь студентів у Дніпропетровській академії музики ім. М. Глінки. Положення унормовує організацію поточного та підсумкового семестрового контролю знань та вмінь студентів, проведення практик і атестації та регламентує критерії оцінювання знань і вмінь студентів згідно зі шкалою оцінювання відповідності підсумкових рейтингових оцінок у балах (100-бальна шкала, національна шкала та шкала ECTS).

4.4. Результати оцінювання здобувачів вищої освіти розміщуються на офіційному веб-сайті Академії наприкінці кожного семестру поточного навчального року.

4.2. Оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників

4.2.1. Система оцінювання роботи науково-педагогічних проводиться відповідно Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

4.2.2. Професійна діяльність науково-педагогічного працівника включає в себе навчальну, методичну, наукову, концертно-виконавську, творчу та організаційну роботи.

4.2.3. Всі види роботи та відведені на них години відображені у індивідуальному плані роботи науково-педагогічного працівника на навчальний рік, який складається на початку кожного навчального року.

4.2.4. Оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників проводиться наприкінці кожного навчального року.

4.2.5. На підставі показників результативності роботи викладачів формується їхній рейтинг. Інформацію про результативність роботи педагогічних та науково-педагогічних працівників і їхні рейтинги розглядають на останньому в навчальному році засіданні кафедри.

4.2.6. Інформація щодо результату оцінювання роботи педагогічних та науково-педагогічних працівників використовується під час розподілу навчального навантаження на новий навчальний рік, під час участі в конкурсі на заміщення вакантних посад, прийняття рішення щодо продовження (визначення терміну) трудових відносин, для матеріального і морального стимулювання.

4.2.7. Результати оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників оприлюднюється на офіційному веб-сайті Академії наприкінці навчального року.

5. Підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників

5.1. Підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників здійснюється згідно із Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів (наказ МОН України №48 від 24.01.2013р.).

5.2. Академія забезпечує підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників не рідше одного разу на п'ять років.

5.3. Результати підвищення кваліфікації та проходження стажування враховуються під час проведення атестації педагогічних і науково-педагогічних працівників та під час обрання на посаду за конкурсом чи укладання трудового договору з науково-педагогічним працівником.

5.4. Організацію і координацію підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників здійснює методист навчального відділу Академії.

5.5. Підвищення рівня наукової та педагогічної підготовки працівників Академії може здійснюватися у таких формах:

- написання та захист кандидатських, докторських дисертацій;
- навчання в аспірантурі, асистентурі-стажуванні;
- проходження курсів підвищення кваліфікації;
- публікація наукових, методичних і творчих робіт;
- участь у наукових конференціях (виступи з доповідями, публікація тез, обговорення їх на засіданнях кафедр);
- участь у науково-теоретичних та науково-практичних семінарах та форумах з актуальних проблем сучасного стану культури та мистецтва;
- участь у роботі журі конкурсів та фестивалів;
- концертно-виконавська діяльність;
- участь у роботі виконавсько-педагогічних семінарів, курсів майстерності (проведення відкритих уроків, керівництво секціями);
- робота у творчих спілках (Національна Спілка композиторів України, Національна Всеукраїнська музична спілка).

Підвищення кваліфікації здійснюється згідно з планом, який складається на календарний рік та затверджується проректором з навчальної роботи.

**6. Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу,
у тому числі самостійної роботи студентів,
за кожною освітньою програмою**

6.1. Відповідно ст. 22 Закону України "Про вищу освіту" основною метою діяльності вищого навчального закладу є забезпечення умов, необхідних для отримання особою вищої освіти, підготовка фахівців для потреб України.

6.2. Академія гарантує, що наявні ресурси, які забезпечують освітній процес, є достатніми і відповідають змісту освітньої програми підготовки зі спеціальності «Музичне мистецтво».

6.3. До кожної дисципліни складені навчальні програми, робочі навчальні програми, плани семінарських, практичних занять, завдання для самостійної підготовки студентів, методичні вказівки до семінарських та практичних занять, методичне забезпечення контролю знань студентів (контроль поточних та залишкових знань), методичні матеріали для студентів з питань самостійного опрацювання фахової літератури, критерії оцінювання знань і вмінь студентів, методичне забезпечення атестації.

6.4. Інформаційне забезпечення Академії становлять бібліотечні фонди, цифрові записи концертів, опер, можливість роботи у мережі Інтернет, робота власного сайту тощо.

6.5. Навчальний процес тісно пов'язаний з діяльністю бібліотеки. Бібліотека має приміщення для розташування книгосховищ, каталогів, абонемент, читальну залу, яка ободуродавана комп'ютерами, що дає можливість користуватися інтернетом. У роботу бібліотеки Академії впроваджено «Систему автоматизації бібліотек ІРБІС», яка повністю відповідає міжнародним потребам, підтримує всі вітчизняні бібліографічні стандарти і формати та дозволяє описувати всі види бібліотечних видань, створювати власні інформаційні ресурси, БД (бази даних), які складають ЕК (електронний каталог) бібліотеки, який в свою чергу надає можливість швидкого пошуку необхідної інформації, виконання бібліографічних довідок, тематичний пошук для написання наукових робіт. Власноруч створені бази даних «Ноти», «Періодичні видання», ЕК «Книги».

Бібліотечний фонд укомплектований необхідною навчальною, науково-методичною, довідковою та нотною літературою, який налічує 55692 примірників.

6.6. В Академії функціонують лабораторія технічних засобів навчання, кабінет звукозапису. Їх обладнання відповідає вимогам організації навчального процесу. В аудиторіях лабораторії, де проводяться практичні та семінарські заняття, наявні спеціальні обладнання для прослуховування музики, перегляду опер, концертних виступів видатних митців України та зарубіжжя.

6.7. Величезне значення має студія звукозапису, за допомогою якої використовуються інноваційні технології у навчальному процесі. У студії є можливість записувати виступи студентів (солістів та колективів), які використовуються для подальшої роботи по вдосконаленню виконавської майстерності студентів.

6.8. В Академії функціонують комп'ютерні класи, які устатковані комп'ютерами, на яких встановлено ліцензійне програмне забезпечення. Студенти мають доступ до системи Internet, різноманітних програм обробки звуку, музичних редакторів нотного матеріалу та інші.

7. Інформаційні системи для ефективного управління освітнім процесом

7.1. Для ефективного управління освітнім процесом Академія збирає, аналізує і використовує відповідну інформацію. З метою реалізації цих процедур доречно застосування інформаційних систем, які є одним з важливих елементів освітнього середовища. Існування інформаційної системи управління сприяє підвищенню якості освіти, оновлює її зміст та форми організації освітньо-виховного процесу.

7.2. Інформаційні системи характеризуються мобільністю, доступністю, прозорістю, створені на основі інформаційно-комунікаційних технологій, забезпечують сучасний, інноваційний зміст освітнього процесу.

7.3. В Академії існує система управління навчальним закладом, яка забезпечує управління в єдиному інформаційному просторі та охоплює кадрову, навчальну, методичну та інші сфери діяльності, серед яких:

- база даних "Відділ кадрів"
- електронна база даних "Контингент студентів"
- електронна база даних "Навчальний процес" (програми дисциплін, перелік предметів за курсами та спеціалізаціями, розподіл годин за навчальним планом індивідуальні навчальні плани студентів, розклад занять);
- база даних "Студент-викладач";
- автоматизована система оцінки успішності студентів, визначення рейтингу, нарахування стипендій;
- база даних атестації кадрів;
- база програм атестації здобувачів вищої освіти;
- електронний каталог бібліотеки: бази даних «Ноти», «Періодичні видання», ЕК «Книги»;
- електронний каталог ТЗН.

Інформаційні системи дозволяють забезпечити надання інформації про здобувачів вищої освіти, педагогічних та науково-педагогічних працівників, організацію освітнього процесу.

8. Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації

8.1. Діяльність і рішення Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки у сфері вищої освіти підлягає обов'язковому оприлюдненню на офіційному веб-сайті та у засобах інформації, на інформаційних стендах та у будь-який інший спосіб.

8.2. Академія має сайт dk.dp.ua, на якому розміщується інформація про освітню, науково-методичну, концертно-виконавську, організаційну та виховну

діяльність. Надається інформація про ступені вищої освіти та кваліфікації, за якими відбувається навчання в Академії, забезпеченість освітніми програмами.

8.3. Обов'язковому оприлюдненню на офіційному веб-сайті підлягає:

- статут Академії;
- положення про усі колегіальні органи та їх персональний склад, Положення про Вчену раду, Положення про структурні підрозділи;
- склад керівних органів Академії;
- документи, пов'язані з організацією освітнього процесу;
- правила прийому до Академії на поточний рік;
- кошторис Академії на поточний рік та всі зміни до нього;
- річний, у тому числі фінансовий звіт про діяльність вищого навчального закладу з урахуванням інформації про надходження та використання коштів;
- штатний розпис на поточний рік;
- розмір плати за навчання та надання додаткових освітніх процедур;
- результати щорічного оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних та педагогічних працівників;
- інша інформація про процедури та результати прийняття рішень під час провадження діяльності у сфері вищої освіти, що потребує оприлюднення у встановленому порядку.

Академія регулярно розміщує на своєму веб-сайті найсвіжішу, неупереджену і об'єктивну інформацію.

9. Система запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників і здобувачів вищої освіти

9.1. Основною функцією системи запобігання та виявлення академічного плагіату є підвищення якості навчання, розвиток навичок коректної роботи із джерелами інформації, необхідність самостійності та індивідуальності створення авторського твору. Метою впровадження системи запобігання та виявлення плагіату є формування вимог дотримання наукової етики, підвищення відповідальності науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти за виявлення плагіату у їхніх роботах.

9.2. Роботу щодо перевірки робіт студентів та науково-педагогічних працівників на унікальність та наявність у них плагіату в Академії було розпочато за допомогою програм, які знаходяться у мережі інтернет (ATutor, Antiplagiat, Anti-Plagiarism).

9.3. Перед перевіркою і допуском до доповіді чи захисту студентських навчальних робіт викладач попередньо перевіряє оригінальність електронних версій текстових документів цих робіт.

9.4. Перед прийняттям наукових та методичних праць до розгляду на предмет публікації проректор з наукової роботи проводить попередню перевірку оригінальності текстів із використанням програми «Антиплагіат».